

Redovisning av uppdrag om Rådet för dansarutbildnings verksamhet 2012/13

Dnr U2013/1100/S

Härmed redovisas Rådet för dansarutbildnings verksamhet för läsåret 2012/13 i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet för 2013.

Sammanfattning

Dansarutbildningen är i sin nya form inne på sitt tredje läsår. Tre kommunala huvudmän – Göteborg, Stockholm och Piteå – har 2011 ingått ett femårigt avtal med staten om att bedriva dansarutbildning. Avtalet löper ut den 30 juni 2016 och förlängs därefter med ett år i taget.

De första eleverna som har gått den nya utbildningen i sin helhet kommer att avsluta sin yrkesexamen år 2020. Det är först då effekterna av den nya förordningen och införandet av den nya utbildningen kan konstateras. Skolverket har dock kunnat göra några iakttagelser efter de två första åren. Utbildningens kvalitet och möjlighet till måluppfyllelse är beroende av flera faktorer som vardera utgör viktiga grundstommar och viktiga förutsättningar för att målet med införandet av den nya utbildningen ska nås. Undervisningens kvalitet är den viktigaste faktorn. Övriga faktorer såsom skolornas organisation av ämnen, interna kommunikation, huvudmännens hantering av skolornas ekonomi, antagningsprocessen och nya författningar och förordningar har också stor inverkan på dansarutbildningens kvalitet. Observationer av undervisningen gjorda av Skolverket har visat att dansundervisningen i år i flera delar håller en högre kvalitet än förra året. Fortfarande håller den inte en i alla delar så hög och jämn kvalitet som önskvärt.

Rådet för dansarutbildning har vid sina sammanträden under läsåret tagit nya beslut, baserade på tidigare erfarenheter, om varje del av upplägget för antagningen. En ändring i förordning (2011:7) för dansarutbildning infördes den 1 juli 2013 som innebär att en kompletterande antagning skulle genomföras för årskurs 7-9 inför höstterminen 2013. Vid den antagningen skulle kompletterande moment beaktas. Skolverket utarbetade sådana kompletterande moment under sommaren.

Rådet tog i samband med detta beslut om former för hur detta moment skulle användas och hur resultatet av det kompletterande momentet skulle sammanvägas med färdighetsprovet.

Det totala antalet sökande till dansarutbildningen höstterminen 2013 låg på ungefär samma nivå som 2012, då antalet hade sjunkit något i jämförelse med 2011. Andelen av de sökande som antas ökar dock stadigt vilket kan tyda på att de som söker är skickligare. Andelen antagna som tackar nej till sin utbildningsplats på yrkesdansarutbildningen har ökat. Enligt eleverna är den främsta anledningen till att de tackar nej att de anser sig kunna få en utbildning utomlands som bättre motsvarar deras förväntningar.

Rådets ambition vid rekryteringen av jurymedlemmar till färdighetsproven har varit att få en balans mellan de jurymedlemmar som har sin främsta kompetens inom klassisk balett och de som har den inom modern nutida dans. Skolverkets bedömning är att balansen varit god.

Antagningsprocessen för dansarutbildningen medför fortlöpande en betydande administration som skulle kunna förenklas med ett bättre IT-stöd. Detta kräver en utvecklingskostnad i storleksordningen 1,5 miljoner under 2014, utöver de medel som finns att tillgå inom ramen för Rådet för dansarutbildning och Skolverkets verksamhet i samband med dansarutbildningen.

Att kunna göra antagning till andra årskurser än årskurs 4 och årskurs 7 samt årskurs 1 i gymnasieskolan framhålls fortfarande som mycket önskvärt av såväl representanter för skolorna som för dansprofessionen eftersom utbildningen annars kan riskera att utestänga talanger. Dessutom bör det finnas möjlighet att inkludera en allmänmedicinsk undersökning i hälsoundersökningen. Sådana förändringar förutsätter ändringar i förordning (2011:7) om dansarutbildning.

Skolverkets slutsats är att avsaknaden av inriktningar på yrkesdansarutbildningen kan motverka strävan att vidga rekryteringsgrunden till dansarutbildningen. Skolverket har därför den 14 mars 2013 lämnat en hemställan till utbildningsdepartementet om att inrätta två nationella inriktningar, en i klassisk balett och en i modern nutida dans, på yrkesdansarutbildningen.

Rådet för dansarutbildning har under året följt utvecklingen i skolorna genom flera aktiviteter, exempelvis har rådet bjudit in skolornas konstnärliga ledare till rådets sammanträden och kontinuerligt diskuterat vad som bör göras för att ytterligare öka kvaliteten i dansarutbildningen.

1 Inledning

I regleringsbrevet för 2013 fick Skolverket i uppdrag att redovisa Rådet för dansarutbildnings verksamhet läsåret 2012/13 senast den 15 oktober 2013. Redovisningen redogör för hur antagningen har organiserats och genomförts, resultatet av antagningen, Skolverkets övriga uppgifter i samband med dansarutbildningen, hur rådet

har bidragit till uppföljningen och utvecklingen av kvaliteten i dansarutbildningen samt en analys av kvaliteten i dansarutbildningen.

2 Bakgrund

Inriktningen av arbetet i Rådet för dansarutbildning framgår av propositionen *Ett steg framåt – en ny dansarutbildning* (prop. 2010/11:19). I propositionen framgår att bristande kvalitet i den tidigare dansarutbildningen föranlett en tydligare statlig styrning. I Skolverkets redovisning av regeringsuppdraget om kurs- och ämnesplaner för dans och förberedelse inför inrättande av Rådet för dansarutbildning 2011 (dnr 2012:1457) angavs att ”syftet med den nya dansarutbildningen är att en konkurrenskraftig, svensk utbildning i klassisk balett ska finnas i Sverige och att dess repertoar ska kunna fortsätta att utvecklas. En sådan satsning kan även sägas främja den moderna dansen som också ska kunna fortsätta att utvecklas.”

Dansarutbildningen är i sin nya form inne på sitt tredje läsår. Tre kommunala huvudmän – Göteborg, Stockholm och Piteå – har avtal med staten om att bedriva förberedande dansarutbildning. Stockholm har dessutom ingått avtal att bedriva yrkesdansarutbildning. Höstterminen 2013 omfattas utbildningen av nio årskurser: årskurserna 4-9 på den förberedande dansarutbildningen samt årskurs 1-3 på yrkesdansarutbildningen. På alla skolor finns en klass i varje årskurs som anordnas, utom i Piteå som endast har årskurs 4 och 5. Cirka 210 elever går den förberedande dansarutbildningen vid de tre skolorna (när utbildningen i Piteå är fullt utbyggd höstterminen 2017 kommer antalet möjliga platser att uppgå till 280). Cirka 50 elever går för närvarande på yrkesdansarutbildningen (antalet möjliga platser uppgår till 66).

3 Organisation, genomförande och resultat av antagningen

Enligt regleringsbrevet för 2013 ska Skolverket redovisa hur antagningen inför läsåret 2013/14 har organiserats och genomförts samt resultatet av antagningen.

Rådet för dansarutbildning hade under hösten 2012 tre möten där beslut togs om

- antal provtillfällen och datum för dessa, för respektive skola och årskurs,
- förslag på juryernas sammansättning,
- utformning och genomförande av färdighetsproven,
- organisering av hälsoundersökningen,
- utformning av juryernas protokoll för minnesanteckningar,
- procedur för rådets antagningsbeslut samt
- hantering av ansökningar om synnerliga skäl att göra prov vid annat tillfälle.

Arbetet med rekrytering av jurymedlemmar och pedagoger till proven påbörjades i oktober 2012. Rådet gav förslag på olika tänkbara namn och Skolverkets handläggare tillfrågade och rekryterade sedan jurymedlemmarna, bland annat med hjälp av två rådsmedlemmar. Efter två månaders arbete med rekrytering av jurymedlemmar var förslaget på sammansättning färdig. Förslaget inkluderade reserver att tillfråga i fall av sjukdom eller förhinder med kort varsel.

Under våren 2013 har Rådet för dansarutbildning tagit beslut om antagning till den förberedande dansarutbildningen samt preliminärt och slutligt beslut om antagning till den yrkesförberedande dansarutbildningen.

3.1 Planeringen av färdighetsproven

I samråd med skolorna fastställde rådet sista datum för ansökan till dansarutbildningen inför höstterminen 2013 till den 1 februari 2013. Datum för färdighetsprov fastställdes också i samråd med skolorna. Sammanlagt planerades 27 olika provomgångar under våren 2013.

Ett färdighetsprov för en sökande består av en serie uppdansningar, ovan benämnda provomgångar, som är utformade som lektioner i grupp under ledning av en danspedagog och med levande musikackompanjemang. Färdighetsproven pågår under flera sammanhängande dagar.

För antagning till årskurs 4 hölls i Piteå två provomgångar, i Stockholm fem provomgångar och i Göteborg fem provomgångar, inklusive slutproven på samtliga orter. I första och andra provomgången var de sökande indelade i tre grupper om cirka 15-18 sökande. I resterande provomgångar varierade antalet grupper beroende på hur många sökande som fanns kvar från föregående omgång. En sökande som klarade alla prov till och med slutprovet var alltså med om fem provomgångar. De fem provomgångarna tog vardera en halv dag i anspråk för jury och andra funktionärer.

För antagning till årskurs 7 hölls i Göteborg fyra provomgångar och i Stockholm fyra provomgångar inklusive slutprov på de två orterna. Varje enskild sökande fick, om de gick vidare, vid varje provomgång, delta i 60 - 180 minuters uppdansning i både klassisk balett och modern nutida dans.

Efter en sent beslutad ändring i förordningen gjordes sommaren 2013 en kompletterande antagning till årskurs 7 där sökande som inte kommit in i den första antagningen fick erbjudande om att delta. 17 av 20 möjliga sökande deltog. I den kompletterande antagningen genomfördes en samlad bedömning av det tidigare genomförda färdighetsprovet i dans med uppgifter om den sökandes tidigare progression inom dans. Uppgifterna inhämtades genom telefonintervjuer med de sökandes tidigare danslärare. Vid telefonintervjuerna användes ett av Skolverket fastställt formulär. Vissa danslärare som inte gick att nå per telefon skickade in svaren skriftligt.

Vid den kompletterade antagningen antogs ytterligare tre sökande till årskurs 7 i Stockholm.

För färdighetsproven till yrkesdansarutbildningen användes sex heldagar inklusive slutprovet. Vid första och andra provomgången var de sökande indelade i fyra grupper och deltog i en danslektion om 60 minuter. De sökande som kvalificerade sig till tredje och fjärde provomgången deltog i vardera provomgång i två danslektioner, en på 80 minuter och en på 45 minuter. De sökande som kvalificerade sig till femte provomgången deltog i två danslektioner på vardera 90 minuter samt ett moment där de sökande individuellt fick visa upp ett instuderat solo.

För sökande som utifrån synnerliga skäl av Rådet för dansarutbildning beviljades göra sitt prov senare arrangerades en gemensam provdag den 2 juni i Stockholm. Som synnerliga skäl beaktades i förväg anmäld skada eller sjukdom.

3.2 Ansökningarna

Antal ansökningar:

	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011
	Totalt			Flickor			Pojkar		
Årskurs 4									
Stockholm	54	74	88	41	61	82	13	13	6
Göteborg	52	50	50	45	45	43	7	5	7
Piteå	19	12	-	18	11	-	1	1	-
Årskurs 7									
Stockholm	37	32	28	30	23	18	7	9	10
Göteborg	27	19	25	18	13	18	9	6	7
Piteå	- ¹	-	20	-	-	19	-	-	1
Yrkesdans årskurs 1									
Stockholm	73	72	113	60	59	106	13	13	7
Samtliga	262	259	304	210	212	233	52	47	37

3.3 Färdighetsprovets utformning och utförande

Rådet för dansarutbildning beslutade om färdighetsprovets utformning med tidigare års erfarenheter och utvärderingar av antagningsprocessen som underlag.

¹ Eftersom ingen sökande blev antagen till den förberedande dansarutbildningen i årskurs 7 i Piteå vid antagningen 2011, utökade huvudmannen sitt avtal om att bedriva utbildning även till årskurs 4-6 för att från 2012 succesivt bygga ut utbildningen från årskurs 4 och uppåt. Därför kommer ingen antagning till årskurs 7 i Piteå ske förrän inför hösten 2015.

Efter varje provomgång gallrades ett antal sökande bort i juryns arbete med att efter slutprovet kunna bedöma vilka sökande som enligt bedömningsgrunderna hade godtagbara förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Efter bedömning av den generella behörigheten till grundskolan respektive gymnasieskolan samt godkänd hälsoundersökning, kunde de sökande antas till dansarutbildningen av Rådet för dansarutbildning.

I anslutning till varje färdighetsprov fick de sökandes föräldrar på plats ett skriftligt besked, om barnets kvalificering till nästa provomgång. Skolverket funktionär underströk, vid varje tillfälle, vikten av att det skriftliga beskedet skulle öppnas i hemmet.

När föräldrar vars barn fått negativt besked efterfrågat det, har Skolverket gett återkoppling på juryns bedömning, skriftligt eller muntligt, enligt en i rådet beslutad procedur med bedömningsgrunderna som utgångspunkt. Skolverket gav sådan återkoppling till 41 föräldrar i samband med årets antagningar. Enligt ett fåtal av föräldrarna stämde inte juryns bedömning överens med bedömningarna från de sökandes dans- och balettpedagoger. Detta gällde särskilt vid antagningen till årskurs 7.

Rådet för dansarutbildning strävade efter att juryerna skulle ha samma ledamöter för samma årskurs på de olika orterna, för att de sökandes prestationer på så sätt skulle kunna bedömas så likvärdigt som möjligt. Det var också av vikt att proven utformades på ett sådant sätt att de sökande kunde visa upp de färdigheter som skulle bedömas enligt de föreskrivna bedömningsgrunderna.

Skolverket har i detta sammanhang framhållit att kunskapskraven i kursen dans i årskurs 6 inte går att likställa med bedömningsgrunderna för färdighetsproven till årskurs 7. Kunskapskraven i ämnet dans i den förberedande dansarutbildningen är inte specificerade för de olika centrala innehållen som t.ex. klassisk balett och modern nutida dans. Bedömningsgrunderna för färdighetsproven består till skillnad från kunskapskraven av ett antal angivna specificerade förmågor och förutsättningar som bedöms vara framgångsfaktorer för en anställningsbar dansare efter avslutad yrkesdansarexamen. Lärarens bedömning av kunskapskraven anger hur eleven lyckas i förhållande till kunskapskraven i ämnet till skillnad från bedömningsgrunderna som är en helhetsbedömning av den sökandes förmågor och förutsättningar att bli dansare.

3.4 Skolornas roll

Rådet för dansarutbildning har för tredje året ansvarat för antagningsprocessen. Planeringen av utformningen av färdighetsproven och antagningsprocessen gjordes till vissa delar i samarbete med skolorna. Överenskommelser med skolorna gjordes om vilka uppgifter i samband med proven som skulle skötas av Skolverket och vilka uppgifter som skolorna skulle sköta på uppdrag av Skolverket. Till skillnad

från tidigare år anlitas musikerna direkt av Skolverket, på samma sätt som tidigare skett med pedagoger och jurymedlemmar.

Skolverket har vid proven haft tre eller fyra personer närvarande. Skolverkets undervisningsråd för dansarutbildningen har administrerat juryns arbete. Två eller fler projektadministratörer har skött mottagandet av sökande och föräldrar, registrering av de sökande, följt med de olika grupperna till omklädning, danssal och väntrum samt fotograferat de sökande individuellt. Projektadministrationen har också filmat slutproven i syfte att dokumentera och möjliggöra för Rådet för dansarutbildning att se filmen vid tveksamheter inför antagningsbeslut.

3.5 Juryernas sammansättning och verksamhet

Ambitionen vid rekryteringen av jurymedlemmar har varit att få en balans mellan de jurymedlemmar som har sin främsta kompetens inom klassisk balett och de som har den inom modern nutida dans. En tydlig strävan har varit att de olika dansgenrerna ska representeras så lika som möjligt. Skolverkets bedömning är att en god balans har kunnat uppnås.

Ledningen för Kungliga Svenska Balettskolan och skolans föräldraförening framförde 2012 till Rådet för dansarutbildning att skolan bör vara representerad även i yrkesdansarjuryn, vilket tillgodosågs detta år. Den konstnärliga ledaren för den klassiska baletten på Kungliga Svenska Balettskolan var tänkt att sitta med i alla juryer, men blev på grund av sjukdom ersatt av medlemmar i juryerna för årskurs 4 och årskurs 7. Den konstnärliga ledaren för den klassiska baletten på Kungliga Svenska Balettskolan var dock med i yrkesdansarjuryn.

Vid rekrytering av jurymedlemmarna för provet till årskurs 7 och till yrkesdansarutbildningen ansåg Rådet för dansarutbildning att det var viktigt att de jurymedlemmar som rekryterades från skolan inte undervisade de aktuella sökande. Detta för att få en rättvis bedömning av alla sökande. Viktigt har också varit att jurymedlemmarna skulle vara förtrogna med dansundervisning och ha kunskaper och erfarenheter av barns och ungdomars generella utveckling samt färdighetsutveckling i dans. Skolverkets bedömning är att juryns medlemmar sammantaget hade denna kompetens.

Rådet för dansarutbildning beslutade under hösten 2012 om antal jurymedlemmar till de olika proven. Juryn vid färdighetsproven till den förberedande dansarutbildningen hade sex jurymedlemmar och till juryn för färdighetsproven till yrkesdansarutbildningen rekryterades sex jurymedlemmar. En ledamot från Gymnastik- och Idrottshögskolan, med specialitet inom barns motoriska utveckling, tillkom i juryn för årskurs 4. I juryn till yrkesdansarutbildningen erbjöds balettchefen vid Kungliga Operan samt ledaren för GöteborgsOperans danskompani att delta. Båda tackade ja att delta vid slutprovet. Det beslutade antalet jurymedlemmar ansågs vara önskvärt för att få den önskade balansen mellan de som representerar den klassiska ba-

letten och den moderna nutida dansen och för att jurymedlemmarna under de relativt korta provlektionerna skulle hinna uppfatta de sökandes alla färdigheter inom de områden som bedömningsgrunderna anger. Jurymedlemmarna redovisas i bilaga 1.

3.6 Administration

Antagningsprocessen till dansarutbildningen har medfört en betydande administration. Under arbetets gång skickade Skolverket ut ett stort antal skrivelser till de sökande och till föräldrarna, såsom kallelser till färdighetsprov, besked om preliminär och slutlig antagning för yrkesdansarutbildningen samt antagningsbesked till den förberedande dansarutbildningen. Mellan varje provomgång gavs, som nämnts ovan, skriftliga besked i slutet kuvert vid dagens slut till de sökandes föräldrar att öppna i hemmet. Totalt utformades och uppdaterades 75 olika formulär och mallar för de olika skrivelserna.

Skolverket har också tagit fram särskilda informationsmappar med underlag för juryernas arbete i samband med färdighetsproven. Mapparna innehöll bland annat scheman för varje provdag, bedömningsgrunder, bedömningsprotokoll samt de författningar som ligger till grund för dansarutbildningen. Formulär för hälsoundersökningen har också tagits fram.

Administrationen har även innefattat hantering av arvodesräkningar, traktamenten och utlägg för jurymedlemmarna och Rådet för dansarutbildning. Diarieföring och arkivering av ansökningar samt andra dokument har också skötts av projektadministratören.

Ett framtida utvecklingsområde för att underlätta dansarutbildningens administration är ett utvecklat IT-stöd för att rationalisera hanteringen av ansökningar, besked, mallar och diarieföringen i samband med ansökan, färdighetsprov och antagning. Detta kräver en utvecklingskostnad på cirka 1,5 miljoner under 2014, utöver de medel som finns att tillgå inom ramen för Rådet för dansarutbildning och Skolverkets verksamhet i samband med dansarutbildningen.

3.7 Bedömning av läkare eller sjukgymnast

För att bli antagen till dansarutbildningen krävs en godkänd hälsoundersökning. En sådan erbjöds därför alla kvarvarande sökande efter slutprovet. Eftersom förordningen medger att antingen läkare eller sjukgymnast kan göra undersökningen gjordes detta år, liksom tidigare år, en hälsoundersökning som endast omfattade en ortopedisk undersökning eftersom en sjukgymnast inte kan göra en allmänmedicinsk undersökning. I Göteborg och Piteå utfördes undersökningen av en sjukgymnast och i Stockholm av en ortoped. Undersökningen följde ett av rådet fastställt formulär utifrån förordningens bestämmelser. Omdömet från hälsokontrollen visade om den sökande hade fysiska förutsättningar att genomföra utbildningen

utan uppenbar risk för skada på hälsa eller utveckling. Alla efter slutprovet kvarvarande sökande bedömdes ha dessa förutsättningar. I samband med den kompletterande antagningen till årskurs 7 anordnades nya tillfällen till hälsoundersökningar, i Göteborg och i Stockholm.

3.8 Resultat av antagningen

Avtalen mellan huvudmännen för dansarutbildningen – Göteborgs stad, Stockholms stad och Piteå kommun – och staten innehåller en ram för hur många elever som maximalt kan gå på dansarutbildningen i respektive kommun. Med denna ram som grund beslutade rådet om ett högsta antal som skulle antas vid 2013 års antagning. För den förberedande dansarutbildningen i Göteborg var antalet högst 25 elever till årskurs 4 och 25 elever till årskurs 7. I Stockholm var antalet högst 25 elever till årskurs 4 och 25 elever till årskurs 7 och i Piteå högst 20 elever till årskurs 4. Till yrkesdansarutbildningen beslutades att högst 25 elever skulle antas.

Rådet för dansarutbildning beslutade om preliminär antagning till yrkesdansarutbildningen vid sitt sammanträde den 4 mars och om antagning till den förberedande dansarutbildningen den 25 april. Rådet beslutade om slutlig antagning till yrkesdansarutbildningen den 19 juni, efter det att de sökandes behörighet prövats.

Antal antagna:

	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011
	Totalt			Flickor			Pojkar		
Årskurs 4									
Stockholm	21	20	21	16	14	19	5	6	2
Göteborg	19	14	17	14	10	14	5	4	3
Piteå	10	6	-	9	6	-	1	0	-
Årskurs 7									
Stockholm	23	17	17	20	14	9	4	3	8
Göteborg	18	14	22	11	9	15	7	5	7
Yrkesdans årskurs 1²									
Stockholm	15	17	15	11	11	13	4	6	2
Samtliga	107	88	92	78	64	70	26	24	22

Sammanlagt tackade åtta sökande, 35 procent av de antagna, nej till sin erbjudna utbildningsplats på yrkesdansarutbildningen inför hösten 2012. Den främsta orsaken var att de sökande bedömde att andra utbildningar utomlands kunde ge dem en utbildning som bättre motsvarade deras behov och förväntningar. Vid antagningen 2013 tackade sju antagna nej, vilket utgjorde 30 procent. Skolverket bedömer att

² Antal antagna som tackat ja.

det är viktigt att skolan analyserar orsakerna till att en så förhållandevis stor andel av de antagna bedömer att de kan få en bättre utbildning i andra skolor. Tre sökande till den förberedande dansarutbildningen tackade nej av personliga skäl.

Av samtliga sökande blev 40 procent antagna att jämföra med 2012 då 34 procent antogs och 2011 då 29 procent av de sökande antogs. Värt att notera är att trenden med en större andel antagna i förhållande till antalet sökande även detta år har ökat. Det kan tyda på att det i genomsnitt är fler skickliga sökande till dansarutbildningen, eftersom kraven för ett godkänt färdighetsprov angivna i bedömningsgrunder för färdighetsprov (SKOLFS 2011:12) är desamma varje år. Detta bekräftas också av yrkesdansarjuryns bedömning att färdighetsnivån hos de sökande detta år överlag var högre än föregående år.

Eftersom antalet antagna understeg antalet utbildningsplatser var det inte aktuellt med urval och reservplatser.

3.9 Skolverkets erfarenheter och iakttagelser under genomförandet av färdighetsproven och antagningen 2013

3.9.1 Uppdragets genomförande

Skolverkets undervisningsråd har handlagt och varit föredragande vid rådets sammanträden.

Följande synpunkter noterades vid 2012 års utvärdering:

- att kontakterna mellan skolorna och Skolverket inför proven borde intensifieras,
- att informationsinsatserna till elever i årskurs 6 och årskurs 9 även bör ske muntligen genom besök av Skolverkets personal,
- att antalet färdighetsprov varit väl avvägda mot antalet sökande, men att slutprovet kan läggas i anslutning till övriga prov.

Synpunkterna beaktades vilket bland annat innebar att Skolverket inför antagningen 2013 besökte föräldramöten i skolan och informerade om färdighetsprovets uppbygg och innehåll. Datumen för proven synkroniserades också med rådets möten för att minska antalet besked och utskick. De olika slutproven samt hälsoundersökningen lades dessutom i anslutning till övriga prov.

3.9.2 Antagning till årskurs 7-9

Antagningen till årskurs 7-9 har under våren 2013 varit föremål för diskussion i bland annat media. Skolverket och Rådet för dansarutbildning har också uppvaktats med ett flertal skrivelser. Dessa har främst kommit från föräldrar till barn i årskurs

6 på Kungliga Svenska Balettskolan, som av juryn för årskurs 7 inte befunnits ha godtagbara färdigheter för att tillgodogöra sig utbildningen. Föräldrarna har ansett att det är olämpligt att ha färdighetsprov till årskurs 7 och också haft synpunkter på att färdighetsprovet inte i tillräckligt hög grad ringar in alla de förutsättningar som en sökande har för att tillgodogöra sig utbildningen. Både Skolverket och Rådet för dansarutbildning har i detta sammanhang hänvisat till att aktuell förordning anger att rådets uppgift är att anordna prov med den i förordningen angivna utformningen.

Regeringen gjorde under maj-juni 2013 en översyn av antagningen till årskurs 7-9 på den förberedande dansarutbildningen. Resultatet blev en ändring i förordningen. Ändringen innebär att en kompletterande antagning kan göras och skulle genomföras till årskurs 7 inför hösten 2013. Vid den kompletterande antagningen ska kompletterande moment med tillhörande bedömningsgrunder beaktas. Inga nya färdighetsprov skulle enligt underlaget till förordningsändringen genomföras och den kompletterande antagningen riktade sig till de 20 sökande som inte blev antagna efter färdighetsproven. Skolverket har under juli månad 2013 beslutat om former för det kompletterande momentet med tillhörande bedömningsgrunder. Det kompletterande momentet är en bedömning av de sökandes utveckling inom dans de senaste tre åren i förhållande till de för det kompletterande momentet beslutade bedömningsgrunderna. I princip alla (utifrån vad vårdnadshavare och skolor uppgett) de sökandes tidigare danslärare gjorde efter förfrågan från Skolverket dessa bedömningar. En kompletterande antagning är genomförd den 6 augusti med resultatet från det genomförda färdighetsprovet som antagningsgrund och med beaktande av det kompletterande momentet. Ytterligare tre elever antogs vid den kompletterande antagningen.

Skolverkets erfarenhet efter de tre första antagningsomgångarna visar att det kan övervägas om elever som är antagna i årskurs 4 på dansarutbildningen ska garanteras sin utbildningsplats till och med årskurs 9. Det kan ifrågasättas om den utgällning av elever som kan bli följden av antagningsproven är förenlig med den obligatoriska skolans uppdrag och värdegrund.

De elever som inför läsåret 2014/15 ska söka till årskurs 7-9 är den första årskursen som redan i årskurs 4 blev antagna enligt den nya förordningen. Mot denna bakgrund bör antalet sökande från den förberedande dansarutbildningens årskurs 6 som inte uppfyller kraven till årskurs 7 bli ännu färre än tidigare. Behovet av att gallra ut elever inför årskurs 7 kommer därmed sannolikt att minska. En förändring som innebär att elever som redan är antagna till dansutbildningen garanteras en plats till och med årskurs 9 kan knappast medföra negativa effekter på utbildningens kvalitet. Elever som vid antagningstillfället endast är 12-13 år, besparas på så sätt en eventuell stor personlig besvikelse.

Förslaget har presenterats muntligt för Rådet för dansarutbildning, som inte tillstyrkte förslaget.

3.9.3 Antagning till övriga årskurser

Att kunna göra antagning till lediga utbildningsplatser till andra årskurser än årskurs 4, årskurs 7 och årskurs 1 i gymnasieskolan framhålls fortlöpande som önskvärt av både representanter för skolorna och för dansprofessionen eftersom utbildningen annars kan riskera att utestänga talanger. Skolverket delar den uppfattningen förutsatt att antalet elever inte överstiger de ramar som staten avtalat med kommunerna. Skolverket bedömer att sådana extra antagningar bör kunna genomföras inom nuvarande ekonomiska ramar.

3.9.4 Antagning till en sammanhållen utbildning på yrkesdansarutbildningen

Det nuvarande antagningsförfarandet till en samlad utbildning utan inriktningar, men med fördjupningar, har enligt skolans personal inneburit färre sökande med talang för modern nutida dans. Skolverkets slutsats är att avsaknaden av inriktningar kan motverka strävan att vidga rekryteringsgrunden till dansarutbildningen. Den 14 mars 2013 lämnade Skolverket en hemställan till utbildningsdepartementet om inrättande av nationella inriktningar på yrkesdansarutbildningen.

3.9.5 Undersökning av läkare eller sjukgymnast

I förordning (2011:7) om dansarutbildning finns bestämmelsen att en elev inte får antas till dansarutbildningen om inte en läkare eller en sjukgymnast bedömt att eleven kan genomföra utbildningen utan uppenbar risk för skada på elevens hälsa eller utveckling. Skolverkets uppfattning är att hälsoundersökningen bör innehålla både en allmänmedicinsk bedömning och en ortopedisk bedömning. Med nuvarande formulering i förordningen är detta inte möjligt eftersom den minsta gemensamma nämnaren är en ortopedisk undersökning, gjord av antingen en sjukgymnast eller en läkare. En sjukgymnast får endast göra en ortopedisk undersökning. Skolverkets slutsats är att förordningen därför bör ändras för att möjliggöra även en allmänmedicinsk undersökning.

4. Skolverkets övriga uppgifter i samband med dansarutbildningen

4.1 Information och kommunikation

Under läsåret har den del av Skolverkets webbplats som rör dansarutbildningen uppdaterats med aktuell information om årets sökprocess.

En rad skrivelser har inkommit till Skolverket och Rådet för dansarutbildning. Dessa har främst kommit från enskilda föräldrar och har rört antagningsprocessen.

Antagningsprocessen i årskurs 7 har, som tidigare nämnts, varit föremål för diskussioner i media med utgångspunkt i ett reportage i Sveriges television där flera

parter, föräldrar, rektor på Kungliga Svenska Balettskolan och Kungliga Operans balettchef framförde synpunkter på antagningarna till årskurs 7-9.

4.3 Implementeringsinsatser

Trots att implementering av förordningen inte tydligt ingått i uppdraget har en två-dagarskonferens för skolorna genomförts i december 2012. Syftet med konferensen var att skapa en fördjupad förståelse för kurs- och ämnesplanerna och för bedömning och betygssättning samt att ge tillfälle för skolorna att skapa nätverk för skolutveckling. Målgruppen var lärare, skolledningar och elevhälsopersonal på de skolor som anordnar dansarutbildning. Syftet med konferensen var vidare att bidra till att skapa ökade möjligheter till likvärdighet mellan skolornas undervisning och uppbygg. Skolorna i Göteborg och Stockholm har sedan följt upp konferensen genom att lärare i mindre grupper har besökt varandra.

Konferensen var enligt vad som framkommit i utvärderingen uppskattad av skolorna.

5 Rådet för dansarutbildnings bidrag till uppföljningen och utvecklingen av kvaliteten i dansarutbildningen

Enligt regleringsbrevet för 2012 ska Skolverket redovisa hur rådet har bidragit till uppföljningen och utvecklingen av kvaliteten i dansarutbildningen.

5.1 Rådet för dansarutbildnings sammansättning

Enligt regeringens proposition (2010/11:19) *Ett steg framåt – en ny dansarutbildning* bör rådets ledamöter på olika sätt ha erfarenhet från det professionella dansarlivet, dansarutbildning och annan utbildning. De kan komma från skolväsendet, från de operaanknutna dans- och balettscenerna, från andra fasta eller fristående institutioner, ensembler och kompanier eller från arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer inom danssfären. När Rådet för dansarutbildning inrättades erbjöd Skolverket Kungliga Operan, GöteborgsOperan, Cullbergbaletten, Skånes dansteater, Svensk Scenkonst, Teaterförbundet, Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad, Norra Hisingens stadsdelsförvaltning, Barn- och utbildningsförvaltningen i Piteå kommun samt Dans- och Cirkushögskolan att nominera ledamöter till rådet. Regeringen beslutade om ordförande till rådet den 25 februari 2011. Skolverket förordnade sedan åtta ledamöter och åtta ersättare. Hälften av ledamöternas förordnanden löper ut vartannat år. Flera rådsledamöter vars förordnanden gick ut i februari 2013 fick då förnyat förordnande. En ledamot avsåg sig uppdraget på grund av tidsbrist. Rådets sammansättning redovisas i bilaga 2.

5.2 Rådets funktion och verksamhet

Rådet för dansarutbildning ska enligt intentionerna i propositionen *Ett steg framåt – en ny dansarutbildning* (2010/11:19) vara ett forum där avnämarna och utbildningsanordnarna möts. Genom att dansprofessionen deltar i utvecklingen och uppföljningen av dansarutbildningen är tanken att förutsättningar för en levande och aktuell utbildning anpassad till yrkeslivets krav skapas. Rådet för dansarutbildning är alltså tänkt att vara en länk och mötesplats mellan utbildningarna och branschen för att skolorna även i detta sammanhang ska kunna ta till sig branschens erfarenheter och anpassa utbildningen därefter.

Rådet för dansarutbildning har under året följt utvecklingen i skolorna. Rådet uppdrog till Skolverkets föredragande att under hösten 2012 redovisa läget beträffande införandet av den nya utbildningen på de tre skolorna i Göteborg, Piteå och Stockholm. Arbetet med lägesrapporten samordnades med arbetet med att inhämta information till regeringsredovisningen. Lägesrapporten visade att skolorna i varierande grad ställt om till den nya utbildningen. Den visade samtidigt att det på alla tre skolor, men främst på skolan i Stockholm, skett förändringar som rådet bedömde kunna bidra till att målet med fler anställningsbara dansare efter yrkesexamen lättare kan uppnås. Förändringarna innebar bland annat att man i högre grad börjat tillämpa kursplanen för ämnet dans i den förberedande dansarutbildningen och att skolan vidtagit flera åtgärder för att höja kvaliteten i undervisningen.

Sju av rådets ledamöter och ersättare deltog i Skolverkets konferens om kursplaner och bedömning i december 2012. Sju rådsmedlemmar deltog också i den konferens där Rådet för dansarutbildning och juryerna detaljplanerade färdighetsproven.

Flera medlemmar i Rådet för dansarutbildning har varit närvarande som åskådare vid färdighetsproven. Rådet har också en stående inbjudan att besöka skolorna. Få rådsmedlemmar har dock haft möjlighet att göra det. Det har framförts förslag att dessa besök på ett tydligare sätt bör organiseras av Rådet för dansarutbildning och skolorna gemensamt. I konsekvens med nämnda förslag har Rådet beslutat om rutiner kring skolbesöken för att på ett bättre sätt möjliggöra för rådets ledamöter att under hösten 2013 på plats följa utbildningarna och i det sammanhanget även kunna ställa frågor till utbildningsanordnaren. Syftet med besöken är att ledamöterna ska kunna bilda sig en uppfattning om dansreformens verkningar så här långt. Genom detta arbete ska Rådet få ett underlag för att långsiktigt fullgöra uppgiften att bidra till uppföljning och utveckling av dansarutbildningen.

Diskussioner har också under detta år förts om vilken typ av dansare som branschen och yrkeslivet kräver i framtiden samt vilken inverkan det har på provens utformning. Frågan anses viktig eftersom den också är avgörande för hur dansarutbildningen ska utformas. Den har också diskuterats av rådet och juryernas ordfö-

rande på en workshop i juni 2013. Rådet har fortfarande inte helt nått konsensus i frågan.

Rådets uppgift att besluta om juryrepresentanter, utformningen av antagningsprocessen och antagningen till dansarutbildningen har under året tagit mest tid i anspråk. Det är också de av rådets uppgifter som enligt Skolverkets bedömning har haft störst inverkan på kvaliteten i utbildningen. Eftersom antagningen inte längre sköts av skolorna själva har den nya ordningen inneburit en stor förändring för skolorna eftersom de inte själva väljer elever. Skolverkets bedömning är att kraven blivit tydligare genom användningen av bedömningsgrunderna och att antagningen blivit mer likvärdig och rättssäker. Föräldraföreningarna i Göteborg och Stockholm har sedan tidigare framfört att de anser att skolorna, genom att ha representanter i juryerna, bör vara mer involverade i antagningsprocessen, vilket också har skett under 2013 års antagning.

Ett angeläget utvecklingsområde har, även under detta år, varit att juryerna ska nå en gemensam syn på hur bedömningsgrunderna för färdighetsproven ska tolkas. Inför kommande antagningar bedömer Skolverket att mer tid bör avsättas för att rådet och jurymedlemmarna ska få tillfälle att ytterligare fördjupa sig i bedömningsgrunderna och i utvecklandet av färdighetsprov där bedömningsgrunderna tydligare kan avläsas. Juryer och rådet bör för varje antagningsomgång också vara överens om hur de olika bedömningsgrunderna ska tolkas och vägas samman till en helhetsbedömning.

5.3 Kontakterna mellan allmänheten och rådet

Skolverkets webbplats innehåller information om antagning och styrdokument för dansarutbildningen. Det finns ett behov av att utveckla Rådet för dansarutbildnings del av Skolverkets webbplats, vilket till viss del har skett det senaste året. Rådet för dansarutbildning har inga andra upparbetade kanaler för information till allmänheten, dansprofessionen och skolorna.

6 Analys av kvaliteten i dansarutbildningen

Enligt regleringsbrevet för 2013 ska Skolverket redovisa en analys av kvaliteten i dansarutbildningen.

6.1 Metod

Som underlag för analysen har Skolverkets undervisningsråd för dansarutbildningen genomfört individuella intervjuer med lärare, skolledningar, representanter för huvudmännen och ledamöter ur Rådet för dansarutbildning. Elever har intervjuats i grupp. Dokumentstudier av skolornas timplaner och kursupplägg har genomförts.

Skolverket har också engagerat två experter för observation av dansundervisningen i klassisk balett respektive modern nutida dans. Experterna har också samtalat med lärare och elever i anslutning till lektionsbesöken.

Intervjuerna och observationerna är gjorda under senare delen av vårterminen 2013 när dansarutbildningen omfattade sex årskurser: årskurs 4, årskurs 5, årskurs 7, årskurs 8 samt årskurs 1 och 2 på yrkesdansarutbildningen. Alltså ingår sammanlagt 11 klasser på skolorna i Göteborg, Piteå och Stockholm i observationerna. Fem klasser gick under våren enligt det tidigare systemet. Informationen från intervjuerna och observationerna har sedan klassificerats och presenterats i olika faktorer viktiga för dansarutbildningens framgång.

Kvaliteten i utbildningen tolkas i detta uppdrag som utbildningens beskaffenhet och egenskaper. Resultatet från intervjuer, dokumentstudier och observationer har analyserats i syfte att lyfta fram samband för att därmed om möjligt skapa ökad insikt i dansarutbildningens möjligheter och problemområden. Syftet har också varit att försöka lyfta fram övergripande samband.

6.2 Bakgrund

Den nya dansarutbildningen infördes hösten 2011. De första eleverna som har gått den nya utbildningen i sin helhet kommer att avsluta sin yrkesexamen år 2020 och de första som gått den förberedande dansarutbildningen i sin helhet kommer att avsluta den 2017. Först då kan man fullt ut se effekten av den nya förordningen och införandet av den nya utbildningen genom att följa upp hur många som blir anställningsbara nationellt och internationellt.

Skolverket har dock kunnat göra några iakttagelser efter de två första åren, vilka utgör grund för årets analys. Utbildningens kvalitet och möjlighet till måluppfyllelse är beroende av flera faktorer som vardera utgör viktiga grundstommar och viktiga förutsättningar för att målet med införandet av den nya utbildningen ska nås. En viktig faktor är implementeringen av skollagen (2010:800), förordningen (2011:7) om dansarutbildning och Skolverkets föreskrifter om de bedömningsgrunder som ska utgöra grund för antagning till dansarutbildningen (SKOLFS 2011:12), Skolverkets föreskrifter om kursplan och kunskapskrav för ämnet dans i förberedande dansarutbildning för årskurs 4-9 i grundskolan (SKOLFS 2011:13) och Skolverkets föreskrifter om kurser för yrkesdansarutbildningen (SKOLFS 2011:15). Att det nu finns tydligare och gemensamma styrdokument ökar möjligheten för skolorna att uppnå en hög, jämn och mer likvärdig kvalitet i dansarutbildningen. Andra faktorer är skolornas ekonomi, organisationen av skolornas arbete, utbildningens utformning, undervisningens kvalitet, kompetensen hos lärare och skolledningar, urvalet av sökande via Rådet för dansarutbildning samt kontakten mellan branschen och de olika skolorna bland annat genom rådets och juryernas sammansättning.

Skolverkets slutsats är att alla faktorerna sammantaget utgör förutsättning för utbildningarnas kvalitet. En hög kvalitet i utbildningen förutsätter alltså att samtliga faktorer håller en kvalitet som gör måluppfyllelsen för dansarutbildningen möjlig att uppnå. En bristande kvalitet i en enskild del riskerar att äventyra kvaliteten i dansarutbildningen i sin helhet. Delarna är alltså förutsättningar för varandra och för att det viktigaste, undervisningens kvalitet, i mötet mellan lärare och elev, ska bli den bästa.

Ett högt antal sökande till utbildningarna är en förutsättning för att man ska kunna hitta fler barn och ungdomar med danstalang. För att få en verklig elit krävs sannolikt samtidigt en bredd. En förutsättning för att sökandeströmmen och skickligheten hos de sökande ska öka är att intresset för dans och i synnerhet balett ökar generellt i Sverige, särskilt på de orter där utbildningen anordnas. Fler barn och föräldrar bör också bli förtroagna med dansarutbildningens innehåll och syfte. En annan förutsättning för att öka sökandeströmmen är att skolorna i grunden arbetar med åtgärder för högre måluppfyllelse och att informationen om ett positivt resultat av detta arbete blir känt. Om ovanstående förutsättningar är uppfyllda bör alla utbildningsplatser inom några år kunna fyllas med tillräckligt skickliga elever.

En annan förutsättning är att kontakterna mellan utbildningarna och dansprofessionen ökar så att eleverna får nödvändiga erfarenheter för att bli anställningsbara. Vidare är en ökad samstämmighet både på den enskilda skolan och mellan skolorna, i hur utbildningen ska utformas, en viktig förutsättning.

Till sist är, enligt aktuell skolforskning³, den viktigaste förutsättningen för lärande att samtliga lärares undervisning och bemötande av eleverna håller en hög och jämn kvalitet. Det bedöms också leda till en attraktiv utbildning och ett högt söktryck. Återkopplingen till eleverna om deras kunskaps- och färdighetsutveckling, genom konstruktiv coachning, bör också hålla en hög och jämn kvalitet på skolorna för att eleverna ska kunna utvecklas optimalt.

Genom införandet av dansarutbildningen har Skolverket noterat att en positiv utveckling är påbörjad, dels genom att den nya ledningen vid skolan i Stockholm aktivt arbetar med kvalitetsutvecklingen på flera punkter, dels genom att den nya antagningen har blivit mer likvärdig och rättssäker. Att cirka 20 procent av de antagna eleverna på den förberedande dansarutbildningen i Göteborg de senaste tre åren avslutat sin utbildning i förtid, riskerar dock att motverka den positiva utvecklingen. Den numera närmare kontakten mellan bransch och skola, till exempel genom sammansättningen av ledamöter i Rådet för dansarutbildning och intensifierade kontakter mellan Kungliga Operan och Kungliga Svenska Balettskolan, bedömer Skolverket också kunna bidra till en positiv utveckling.

---

³ John Hattie, *Visible Learning* (2009, Routledge)

6.3 Effekter av statens regleringar

Förordningen trädde i kraft den 1 februari 2011. Den har implementerats på skolorna dels genom Skolverkets konferenser, dels av skolorna själva. Skolorna har också läsåret 2012/13 i olika utsträckning planerat sitt utbildningsupplägg utifrån de nya förhållandena. Arbetet för att uppnå största möjliga likvärdighet mellan utbildningarna genom att följa förordningens intentioner har fortsatt, men ett flertal åtgärder återstår dock, såsom exempelvis ökad samordning av de centrala momenten i ämnet dans på den förberedande dansutbildningen på de respektive skolorna.

6.4 Skolornas ekonomiska förutsättningar

Av 28 § förordning (2010:7) om dansutbildning framgår att: ”En kommun som i sin grundskola eller gymnasieskola antagit en elev från en annan kommun ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun (interkommunal ersättning). Ersättningen ska motsvara anordnarens självkostnad. Kostnaden ska reduceras med erhållet statsbidrag.”

Denna bestämmelse innebär att den huvudman som bedriver dansutbildning får ta betalt av elevernas hemkommuner med ett självkostnadspris minskat med statsbidraget. För att kunna göra det här måste huvudmannen kunna specificera kostnaden för dansutbildningen. För att bedriva en utbildning på elitnivå med erforderlig kvalitet förutsätts bland annat att man har små grupper, en individuellt anpassad undervisning, ackompanjatörer, föreställningsverksamhet och danssalar.

Huvudmännen i Stockholm och Göteborg debiterar elevernas hemkommuner på olika sätt. Skolan i Göteborg brottas med ett budgetunderskott och tvingas till neddragningar eftersom huvudmannen Göteborgs stad inte fullt ut tillämpar den debitering som förordningen medger. Skolan i Stockholm kan numera ha en realistisk budget och förutsättningar för en kvalitet som innebär att eleverna lättare kan nå utbildningens mål eftersom huvudmannen Stockholms stad debiterar ett självkostnadspris för vad utbildningen kostar, minskat med statsbidraget.

6.5 Organisationen av skolornas arbete och utbildningens utformning

Utbildningens utformning ska styras av förordningen samt Skolverkets ämnes- och kursplaner för dansutbildning.

Dansutbildningen bör vara bred för att tillgodose branschens behov och därför innehålla många olika dansstilar. Den tidigare utbildningen var också bred, men efter dansutbildningens införande har utbildningen blivit ännu bredare, åtminstone på skolan i Stockholm. Balettundervisningen bör, enligt många från dansprofessionen, ägnas mer åt nytänkande och utveckling. Företrädare för pro-

fessionen framhåller enhälligt att det är viktigt att skolorna får en gemensam linje i utbildningen och att man i ännu större utsträckning arbetar mot samma mål.

Enligt vad som framkom i intervjuerna har skolan i Stockholm börjat ta tillvara och tillämpa kunskap från forskningen, exempelvis inom idrottspsykologi, medan de andra två skolorna inte gjort det i lika hög utsträckning. Skolverkets slutsats är dock att dansarutbildningen på alla tre skolorna i ökad omfattning bör ta tillvara rön och resultat av forskning om exempelvis träning, toppning av form och vikten av återhämtning, mental träning samt erfarenheter från andra länder. Detta för att minska risken för skador och därmed öka möjligheterna till fler anställningsbara dansare i framtiden.

I Göteborg är dansarutbildningen belägen i samma byggnad som en större skola, Skälltorpsskolan. Svenska Balettskolan i Göteborg är dock sedan början av 2012 ett eget rektorsområde. Från mars 2012 hade skolan en tillförordnad rektor i väntan på en ordinarie rektor, som tillsattes i april 2013. Visst utvecklingsarbete har skett sedan förra året. Skolan har bland annat på ett tydligare sätt lokalmässigt skiljt balettskolan från den övriga skolan. Under läsåret 2012/13 har skolan också arbetat vidare med implementeringen av kurs- och ämnesplanerna. Skolverkets bedömning, utifrån vad lärarna vid skolan har framfört, är dock att det för ledningen återstår att organisera arbetet så att danslärarna i högre grad får möjlighet att samverka för en gemensam vision för skolan. Skolverket bedömer också att det återstår en organisering av samarbetet mellan danslärarna och teorilärarna för att kunna ta tillvara den kunskap och erfarenhet om undervisningsupplägg som den samlade lärargruppen besitter.

I Piteå är dansarutbildningen en mindre del i den större Norrmalmsskolan. Eleverna från årskurs 4 har sina teorilektioner på Norrmalmsskolan. Danslektionerna har de i Christinaskolans danssalar som ligger tvärs över gatan. Svenska Balettskolan i Piteå har sedan januari 2013 en konstnärlig ledare anställd på heltid. Läsåret 2012/13 gick endast sex elever i årskurs 4 på dansarutbildningen.

I Stockholm är hela dansutbildningen, från årskurs 4 i grundskolan till och med årskurs 3 i gymnasieskolan, samlad i en och samma skolenhet och byggnad. Lärarna arbetar också sedan hösten 2012 i tre team runt de olika årskurserna 4-6 och 7-9 i grundskolan samt årskurs 1-3 i gymnasieskolan. Enligt skolledningen innebär det att det blir lättare att samla lärarnas kompetens och att arbeta för en helhet med dans och teori i elevens skoldag. Skolverkets bedömning är att ledningen på skolan detta läsår framgångsrikt arbetat på att förändra organisationen så att möjligheterna att nå målet med utbildningen främjas. Under läsåret 2012/13 har skolan bland annat arbetat vidare med undervisningens upplägg och implementeringen av kurs- och ämnesplanerna. Kompetensutveckling för lärarna inom området bedömning och betygssättning har också genomförts.

Skolverkets slutsats är, även detta år, att utbildningen i skolorna i högre grad bör vara upplagd utifrån den samlade kunskapen hos skolornas lärare, skolledningar, Rådet för dansarutbildning och professionens övriga representanter. Det blir endast möjligt med en fortsatt ökad samverkan mellan dessa olika funktioner och befattningshavare.

6.6 Undervisningens kvalitet och danslärarnas kompetens

Skolverkets observationer av undervisningen har visat att undervisningens kvalitet är varierande och inte i alla delar så hög och jämn som önskvärt. Även om den generella kompetensen hos lärarna har höjts under läsåret 2012/13, så har både elever och skolledningar vid intervjuer uppgett att det finns lärare som brister i sin förmåga att tillämpa vedertagen metodik och didaktik för elevens bästa. En viktig del i lärarnas kompetens är förmågan att ge eleverna bra coachning med tydlig återkoppling av färdighets- och kunskapsutvecklingen samt ett positivt bemötande som bidrar till motivation och ger tillfälle till reflektion. Eleverna påpekade vid intervjuerna vikten av att lärarna inte favoriserar ett fåtal elever i sin undervisning, genom att exempelvis enbart ge korrekationer till vissa elever och systematiskt underlåta att korrigera andra. Detta förekommer enligt eleverna fortfarande i undervisningen, även om det blivit bättre det senaste året. Enligt vad som framkommit i elevintervjuer på skolorna har danslärarnas förhållningssätt gentemot eleverna överlag förändrats till det bättre och blivit mer i överensstämmelse med läroplanernas värdegrund.

Underlaget för observationer och analys var begränsat i Piteå eftersom det vid observationstillfället endast gick 6 elever på den förberedande dansarutbildningen.

Skolverkets expert för den klassiska balettundervisningen⁴ observerade undervisningen på de tre skolorna i april 2013. Hon framhåller att kontakterna mellan de nationella danskompanierna och dansarutbildningen på alla orter bör intensifieras. Hon konstaterar också att kontakterna mellan skolorna bör intensifieras för att öka möjligheten att fler elever ska känna att yrkesdansarutbildningen på Kungliga Svenska Balettskolan är deras naturliga val efter den förberedande utbildningen.

Överlag framhåller observatören att det för att få fram balettdansare i världsklass är viktigt att alla inblandade parter, konstnärliga ledningar, lärare, elever och föräldrar tar ansvar för sina roller i processen. Beträffande skolorna i Stockholm och Göteborg framhåller hon vikten av att även föräldrarna utbildas i vad en professionell dansarutbildning innebär så att de kan stödja sina barn på rätt sätt.

Lärarna på Svenska Balettskolan i Göteborg presenterar enligt observatören en god undervisning och som visar på goda kunskaper och hög medvetenhet om hur

---

⁴ Eva Draw, balettmästare på den Kungliga Danska Baletten

grundläggande balettteknik bör läras ut. I vissa fall bedömer hon dock att undervisningen har en begränsad vokabulär och att elevernas spänst och fotarbete bör utvecklas mer, samt att man i repertoar bör tillbringa mer tid med dynamiken i rörelsespråket och den artistiska presentationen. Utmaningen för Svenska Balettskolan i Göteborg är enligt observatören att komma fram till en utveckling av dansundervisningen genom att lärarna tillsammans med den konstnärliga ledningen årligen utvärderar den egna undervisningen så att en gemensam linje för dansundervisningens utveckling på skolan kan skapas.

Den klassiska balettundervisningen på Kungliga Svenska Balettskolan håller enligt observatören en adekvat och utmanande nivå och lärarna är engagerade och kunliga. Flera elever framförde dock, i samband med lektionsbesöket, att lärarna under tidigare år inte utmanat dem i tillräckligt hög grad. I vissa årskurser bör, enligt observatören, dock träningen av fötterna utvecklas, både när det gäller spänst och arbetet på tå. Styrka i överkroppen efterlyses också i vissa klasser. Observatören rekommenderade också en utökning av antalet stretchövningar för eleverna i årskurs 6-9. Skolan bör också diskutera användandet av spegel i den klassiska baletten eftersom ett för flitigt användande av spegel kan leda till fel huvudpositioner och fel ögonfokus hos eleverna.

Observatören observerade vidare att Svenska Balettskolan i Piteå har en god potential men behöver växa med fler elever och få en jämn och hög kompetens hos danslärarna.

Skolverkets expert för den moderna nutida dansen⁵ var i år densamma som förra året, vilket möjliggjort en uppföljning av utvecklingen under det gångna året. Överlag kunde observatören konstatera att undervisningen i modern nutida dans på Svenska Balettskolan i Göteborg utvecklats positivt och att lärarnas metodik nu mer motsvarar det som krävs av en undervisning i modern nutida dans som förbereder för dagens koreografier. Observatören menar samtidigt att lärarna bör samordna innehållet i danslektionerna för att skapa en helhet i elevernas träning och för att minska risken för skador. Dessutom framhåller observatören att antalet danslektioner per vecka i modern nutida dans bör utökas för eleverna i årskurs 7-9 och att skolan bör erbjuda vissa danslärare kompetensutveckling i metodik, pedagogik och barns utveckling.

Undervisningen i modern nutida dans på Kungliga Svenska Balettskolan håller enligt observatören en hög metodisk, pedagogisk och konstnärlig nivå som väl förbereder för en framtid som professionell dansare. Särskilt lyckad är den för läsåret 2012/13 nyinrättade förberedande moderna nutida dansundervisningen i årskurs 4 och 5, som förbereder eleverna för träning på golvnivå med akrobatiska inslag, improvisation m.m. Observatören efterlyser dock en röd tråd över tid för eleverna i den moderna undervisningens upplägg.

---

⁵ Gun Román, f.d. högskolelektor på Dans- och Cirkushögskolan i Stockholm

Undervisningen i den förberedande moderna nutida dansen i årskurs 4 på Svenska Balettskolan i Piteå fungerar enligt observatören bra, men eleverna behöver mer träning i stilkunskap och ökad muskelstyrka för att senare kunna tillägna sig de olika teknikerna på ett bra sätt. Dessutom bör det vara mer än en lektion förberedande modern nutida dans i veckan.

Skolledningarnas och de konstnärliga ledarnas pedagogiska ledarskap i meningen att de ska coacha lärarna för en gemensam konstnärlig vision påverkar kvaliteten i lärarnas undervisning. Skolledningen i Stockholm arbetar organisatoriskt för att frigöra mer tid för de konstnärliga ledarna att kunna vara i danssalarna för att ge relevant feedback på dansundervisningen. Skolledningen i Stockholm har också fört fortsatta diskussioner för att nå en gemensam vision inom det konstnärliga området. Svenska Balettskolan i Göteborg har enligt danslärarna på skolan ännu inte påbörjat sådana gemensamma diskussioner.

Vid Skolverkets intervjuer med lärare och skolledningar har det också framkommit att det mellan skolorna varierar hur långt arbetet kommit med att skapa en gemensam vision på den egna skolan om hur den bästa undervisningen ska utformas. Skolan i Stockholm har dock enligt ledningen enats om en skolgemensam syllabus för balettundervisningen i årskurs 4-6. Det framkom också, även i år, att många danslärare är mycket kompetenta och har en stor och bred erfarenhet av dans, som på ett bättre sätt skulle kunna tas tillvara vid olika beslut och för att sprida goda exempel på metodik och didaktik för dansarutbildningen.

Det är, enligt både representanter från professionen och Rådet för dansarutbildning, särskilt viktigt att dansarutbildningen kan locka till sig danslärare med gott nationellt och internationellt anseende.

6.7 Urval av sökande

Skolverkets bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning till dansarutbildningen är indelade i fem huvudsakliga grupper:

1. Dansteknik
2. Dansgestaltning – konstnärlighet
3. Musikalitet, rytmkänsla
4. Fokusering på uppgifter
5. Fysiska förutsättningar

Juryn ska göra en helhetsbedömning av den sökande utifrån de fem bedömningsgrunderna. Helhetsbedömningen ska ligga till grund för om den sökande har godtagbara förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. För antagningen till årskurs 7-9 får även kompletterande moment beaktas.

Det finns bland danslärare och branschföreträdare ännu inte konsensus kring hur de av Skolverket föreskrivna bedömningsgrunderna för färdighetsprov ska användas i praktiken. Arbetet för att nå konsensus har dock intensifierats, bland annat genom särskilda diskussioner, i form av en workshop mellan råd och juryordförandena. Vissa lärare och branschföreträdare framhåller exempelvis att viktigare än något annat för de sökande är förmågan att positionera foten i rak linje genom fot-, knä- och höftled medan andra framhåller att den sökandes förmåga att använda olika rörelse kvaliteter är det viktigaste. Skolverket menar dock att det endast finns grund för att, så som det står angivet i bedömningsgrunderna, göra en sammanvägd bedömning av de fem olika bedömningsgrunderna där de fysiska förutsättningarna utgör en av flera delar. Bedömningen av de fysiska förutsättningarna ska främst göras utifrån funktion med utgångspunkten att en stark fysik är en förutsättning för att klara av ett yrke som dansare. Det framkommer samtidigt att balettundervisningen på skolorna så som den är utformad, med tåspetsträning för alla flickor, inte är lämpad för vissa elever som anses ha bristande utåtvridning eller en linje fot-ben som gör tåspetsträning svår och ökar risken för skador.

Elevförsörjningen till dansarutbildningen har legat på samma nivå de senaste åren. Betydligt färre söker dock till dansarutbildningen än för exempelvis tio år sedan. Ett undantag är utbildningen i Piteå som fått fler sökande. Elevförsörjningen till yrkesdansarutbildningen har heller inte varit ett gemensamt mål för alla de som bedriver förberedande dansarutbildning. Det förhållandevis låga sökandeantalet kan inverka negativt på utbildningens långsiktiga mål eftersom det för att få en skicklig elit kan krävas en större bredd. Skolorna har satsat på en intensifierad marknadsföring med fler utåtriktade projekt. Antalet sökande till årskurs 4 i Göteborg har ökat medan antalet till samma årskurs minskat till skolan i Stockholm. Skolverkets bedömning är att skolorna i högre grad bör utbyta erfarenheter om hur man kan nå ut till dansintresserade barn och föräldrar men också hur man kan öka intresset för dans överlag, för att på så sätt få fler sökande. Sverige är enligt uppgift inte unikt när det gäller minskat antal sökande till den klassiska balettens utbildningar, även i andra länder är det färre som söker till sådana utbildningar.

Skolverkets bedömning är att samtliga som bedriver dansarutbildning, även fortsättningsvis i ökad utsträckning, bör se sina egna verksamheter som en del i dansarutbildningens helhet och verka för det gemensamma målet att fler skickliga dansare ska lämna yrkesdansarutbildningen. Detta för att målet för hela utbildningen ska kunna nås.

Skolverkets slutsats är att antagningsprocessen med dansarutbildningens införande har blivit mer likvärdig och rättssäker. Kungliga Svenska Balettskolan var detta år representerad även i yrkesdansarjuryn vilket bedömdes som positivt av alla inblandade. Skolverkets bedömning är också att bedömningsgrunderna för färdighetsproven och en utveckling av tillämpningen av dessa kommer att öka möjligheten att hitta de barn och ungdomar som bäst lämpar sig för dansarutbildningen.

6.8 Kontakten mellan branschen och utbildningarna

Cullbergbaletten och Kungliga Operan har till skillnad från tidigare, inskrivet i sina regleringsbrev att de ska ta emot elever från Kungliga Svenska Balettskolan för praktik. Läsåret 2012/13 har två elever i årskurs 3, som gått dansutbildning enligt den tidigare förordningen, kunnat beredas praktikplats på dessa institutioner, en på Cullbergbaletten och en på Kungliga Operan. Med en höjd färdighetsnivå i den nya utbildningen bör fler elever i framtiden kunna beredas plats. Det har i viss mån redan visat sig genom fyra elever i årskurs 3 läsåret 2013/14 har kunnat beredas arbetsplatsförlagt lärande, APL, på Kungliga Operan. I den nya yrkesdansutbildningen ingår också 15 veckors APL, och ett gymnasiearbete som eleverna ska göra i anslutning till sin APL. De första eleverna som ska ha APL kommer att ha det läsåret 2013/14. Det nya arbetsplatsförlagda lärandet kommer att göra att anknytningen till yrkeslivet i utbildningens slutskede blir större. Inom yrkesdansutbildningen finns också möjlighet att för vissa elever lägga upp utbildningen som lärlingsutbildning. Det förutsätter dock att elevens utbildning på arbetsplatsen uppgår till mer än hälften av elevens totala utbildning. Flera branschföreträdare framhåller att femton veckor är en alldeles för kort tid för att eleverna ska få de kunskaper och erfarenheter som en anställning kräver. De förespråkar i stället ett år som lärling vilket, enligt både institutioner och fria utövare, skulle kunna göra att eleverna får mer erfarenhet av det professionella livets förutsättningar och en dansproduktions specifika förutsättningar. Skolverkets bedömning är att det är viktigt att Kungliga Svenska Balettskolan har en plan för hur varje elevs utbildning ska utformas med tanke på kontakterna med och utbildningen i yrkeslivet.

Sedan höstterminen 2012 är en assistent anställd på Kungliga Svenska Balettskolan för att specifikt arbeta med kontakterna mellan skolan och Kungliga Operan, vilket enligt intervjuer med skolledningen väsentligt har underlättat samarbetet.

6.9 En sammanhållen utbildning

Det har i olika sammanhang under året, liksom tidigare år, förts en diskussion om huruvida den klassiska balettens behov och förutsättningar är lämpliga att förena i en sammanhållen utbildning med den moderna nutida dansen, istället för att ha två inriktningar. I mars 2012 lämnade Skolverket en hemställan till regeringen om att inrätta två nationella inriktningar på yrkesdansutbildningen.

Den gemensamma ingången i yrkesdansutbildningen har gjort att eleverna till en början dansar tillsammans, men i olika nivågrupperingar beroende på färdigheterna i klassisk balett respektive moderna nutida dans. Därefter väljer eleverna fördjupning, antingen mot klassisk balett eller mot modern nutida dans. Kungliga Svenska Balettskolan bedömer att eleverna för att uppnå kraven för yrkesexamen måste välja vissa fördjupningskurser, som "pas de deux" och "partnering", redan den första terminen i årskurs 1 men också för att kunna tillgodogöra sig ett arbetsplatsförlagt lärande i årskurs 3.

Ett annat syfte med införandet av en sammanhållen dansarutbildning var att göra utbildningen mer likvärdig och skapa större sammanhang mellan de olika skolornas förberedande utbildningar samt mellan de förberedande utbildningarna och yrkesdansarutbildningen. Att de skolor som anordnar förberedande dansarutbildningar ger en saklig och noggrann information om yrkesdansarutbildningen är en av förutsättningarna för en bred rekryteringsbas.

6.10 Föräldrarna

På både Svenska Balettskolan i Göteborg och Kungliga Svenska Balettskolan finns mycket aktiva föräldraföreningar.

I Göteborg arbetar föreningen för att skolan ska placeras mer centralt i staden, främst för att förkorta resorna för eleverna men också för att föreningen menar att stadsdelen inte driver skolan på det sätt som de anser krävs av en elitutbildning med riksintag. Föräldrarna är dock överlag nöjda med lärarnas engagemang för sina elever. Man efterlyser dock att utvecklingen av skolan ska ta fart för att höja kvaliteten i undervisningen, främst genom att elevernas olika dansämnen samordnas men också genom pedagogisk kompetensutveckling för vissa danslärare.

Föräldraföreningen vid Kungliga Svenska Balettskolan i Stockholm driver också flera olika frågor, bland annat menar man att skolans verksamhet måste marknadsföras utåt på ett tydligare sätt och att samarbete med aktörer utanför skolan måste öka. Föreningen lyfter också fram att det skadeförebyggande arbetet på skolan bör intensifieras och att utbildningen kräver en bättre samordning mellan teori och dans för att eleverna ska få en rimlig arbetsbelastning.

Skolverket anser att det är av största vikt att föräldrarna till elever på dansarutbildningen är väl medvetna om vad en elitutbildning av det här slaget kräver av deras barn och vad som krävs av dem som föräldrar för att stödja sina barn på bästa möjliga sätt. Föräldrarnas stora engagemang är en viktig och god förutsättning för detta. Båda skolornas personal har samtidigt framfört att föräldrarnas engagemang i vissa fall kan inverka negativt på utbildningen och undervisningen. Vid dessa tillfällen kan personalen ibland uppleva att föräldrarna har en bristande tillit till skolans professionella kompetens.

Skolverkets bedömning är att det är av stor vikt att de olika parter som verkar för dansarutbildningens utveckling är klara över och har respekt för sina egna och andras roller och uppgifter. Endast genom samarbete och respekt för varandras arbete kan maximal gemensam kraft och energi frigöras för utvecklingen av dansarutbildningen.

7 Framtida behov av uppföljning inför kommande års analyser av kvaliteten i dansarutbildningen

Skolverkets bedömning är att följande områden kommer att bli viktiga att analysera:

- Antal avhopp från utbildningen och orsakerna till avhopp.
- Effekterna av den nya antagningen.
- Drivkraft och motivation att bedriva dansarutbildning hos huvudmännen.
- Kopplingen mellan dansarutbildningens utformning och resultat av aktuell forskning om träning inom idrotten.
- Kopplingen mellan dansarutbildningen och aktuell forskning från högskolor inom dansområdet.
- Kopplingen mellan dansarutbildningens utformning och nya rön inom idrottspsykologin.
- Influenser från framgångsrika dansutbildningar i utlandet.
- Influenser från utbildningar med ett mer uttalat holistiskt perspektiv på dansutbildning.
- De önskvärda kvaliteterna hos en dansare, med avseende på estetik kontra funktionalitet.
- Uppföljningsstudier av vart eleverna tar vägen efter skolan och vilka resultat de uppnår.
- Kompetensutveckling för lärarna om kunskapskraven i förhållande till bedömningsgrunderna vid färdighetsprov.
- Orsakerna till att en förhållandevis stor andel av de antagna till yrkesdansarutbildningen bedömer att de kan få en bättre utbildning på andra skolor utomlands.
- Behovet av information och utbildning till föräldrarna.

Anna Ekström
Generaldirektör

Eva Eriksson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har Staffan Lundh, Kjell Hedwall, Erik Nilsson, Annette Lilienstierna, Eva Lindgren, Jonas Nordström och Camilla Thinsz Fjellström i Skolverkets ledningsgrupp deltagit.

Juryerna har i antagningen 2013 haft följande medlemmar:

För färdighetsprov till årskurs 4:

Ordförande: Elisabet Sjöstedt Edelholm, högskolelektor i dans, Dans- och Cirkushögskolan

Ledamöter: Margarera Lidström, konstnärlig chef balett, Kungliga Svenska Balettskolan
Patrick Migas, dansare och pedagog, Kungsbacka
Christel Hansson-Björkegren, dansare och pedagog
Camilla Wiehen, högskoleadjunkt i dans för barn och unga, Dans- och Cirkushögskolan, Kungliga Svenska Balettskolan
Marie Nyberg, Gymnastik- och idrottshögskolan (fyra av provdagarna)

Pedagoger: Pirjo Blomqvist, Kungliga Svenska Balettskolan
Sara Ruddock, Kungliga Svenska Balettskolan

Vid proven i Stockholm, Göteborg och Piteå vikarierade Karin Sundgren för Margareta Lidström.

För färdighetsprov till årskurs 7:

Ordförande: Iskra Ring, högskolelektor i dans, Dans- och Cirkushögskolan

Ledamöter: Margarera Lidström, konstnärlig chef balett, Kungliga Svenska Balettskolan
Christel Hansson-Björkegren, dansare och pedagog
Lisa Drake, repetitör Cullbergbaletten
Cilla Olsen, pedagog i modern nutida dans, Kungliga Svenska Balettskolan
Annika Lindqvist, dansare och pedagog, GöteborgsOperan

Pedagoger: Karin Sundgren, klassisk balett, Kungliga Svenska Balettskolan
Sara Ruddock, modern nutida dans, Kungliga Svenska Balettskolan

Vid proven i Stockholm och Göteborg vikarierade Patrick Migas för Margareta Lidström.

För färdighetsprov till yrkesdansarutbildningen:

Ordförande: Cecilia Roos, professor i dansinterpretation, Dans- och Cirkushögskolan

Ledamöter: Natalie Ruiz, dansare och pedagog
Margarera Lidström, konstnärlig chef balett, Kungliga Svenska Balettskolan
Helene Perback, f.d. dansare Kungliga Operan
Dan Johansson, dansare och pedagog, Balettakademin
David Zambrano, dansare och pedagog, Nederländerna
Anders Nordström, f.d. dansare Kungliga Operan

Vid slutprovet: Johannes Öhman, balettchef, Kungliga Operan (deltog inte pga sjukdom)
Liselott Berg, bitr chef GöteborgsOperans Danskompani

Pedagoger: Heidi Vierthaler, klassisk balett, dansare, pedagog, Nederländerna
Madeleine Karlsson, modern nutida dans, Kungliga Svenska Balettskolan

Förordnade ledamöter och
ersättare i Rådet för dansar-
utbildning

Eva Eriksson

2013-02-11 ändrat 2013-08-20

Dnr 2013:104

1 (1)

Ordförande:

Peter Syrén, domare, Södertörns tingsrätt

Förordnad för tiden:

2011-02-15 – 2016-12-31

Ledamöter**Förordnad för tiden:**

1. Pär Emteryd, rektor Kungliga Svenska Balettskolan	2012-04-02 – 2014-02-28
2. Tommy Fabricius, utbildningsdirektör, Norrköpings kommun	2013-03-01 – 2015-02-28
3. Helena Franzén, koreograf	2012-03-01 – 2014-02-28
4. Jonas Kåge, f.d. konstnärlig ledare, balettpedagog	2013-03-01 – 2015-02-28
5. Mikael Jönsson, bitr. balettchef, Kungliga Operan	2012-08-20 – 2014-02-28 ¹
6. Monica Milocco, dansare, GöteborgsOperan	2012-03-01 – 2014-02-28
7. Olof Westring, premiärdansare, Teaterförbundet	2013-03-01 – 2015-02-28
8. Rasmus Ölme, koreograf, doktorand DOCH	2013-03-01 – 2015-02-28

Ersättare

För 1: Nina Höglund, konstnärlig chef Kungliga Svenska Balettskolan	2013-03-01 – 2014-02-28
För 2: Helen Sjöstedt, konstnärlig ledare Svenska Balettskolan Göteborg	2013-02-11 – 2014-02-28
För 3: Allyson Way Wanselius, danspedagog	2013-03-01 – 2014-02-28
För 4: Tom Hedman, danskonsulent	2013-03-01 – 2014-02-28
För 5: Karin Forslind, dansare, Kungliga Operan	2013-03-01 – 2014-02-28
För 6: Sofia Yaregal, Dansalliansen	2013-03-01 – 2014-02-28
För 7: Gunilla Hammar, Teaterförbundet	2013-03-01 – 2014-02-28
För 8: Marie Larsson Sturdy, dansare, vd	2013-03-01 – 2014-02-28

---

¹ Har från och med den 20 augusti ersatt Ann Lund